

2010

Postawy przedsiębiorcze młodych Polaków

Michał Polański

Warszawa, 02.12.2010

Tematyka prezentacji

1. Przedsiębiorczość młodych Polaków na tle społeczeństwa;
2. Przedsiębiorczość młodych Polaków wg badań PARP:
 - postawy,
 - motywacje,
 - innowacyjność.
3. Edukacja i wykształcenie a przedsiębiorczość młodych ludzi.

Przedsiębiorczość w Polsce na tle Unii Europejskiej

Stopa przedsiębiorczości młodych

Age <= 30 (%)

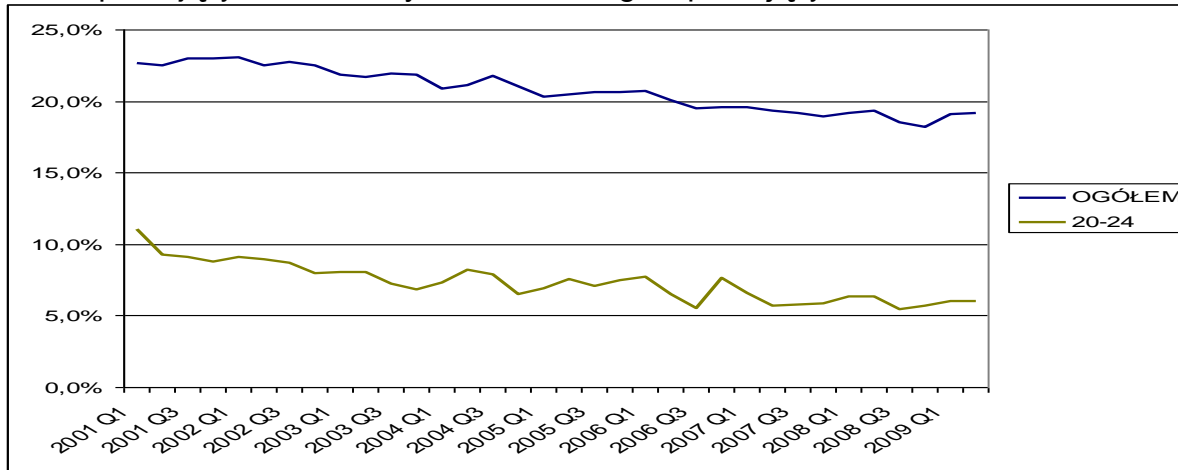

Źródło: Entrepreneurship Survey of the EU 25, Secondary analysis, Poland, Flash Eurobarometr 192, The Gallup Organization

- Stopa przedsiębiorczości młodych Polaków (poniżej 30 roku życia) jest zdecydowanie powyżej średniej dla krajów UE.

Przedsiębiorczość w Polsce

Udział pracujących na własny rachunek w ogóle pracujących w latach 2001-2009

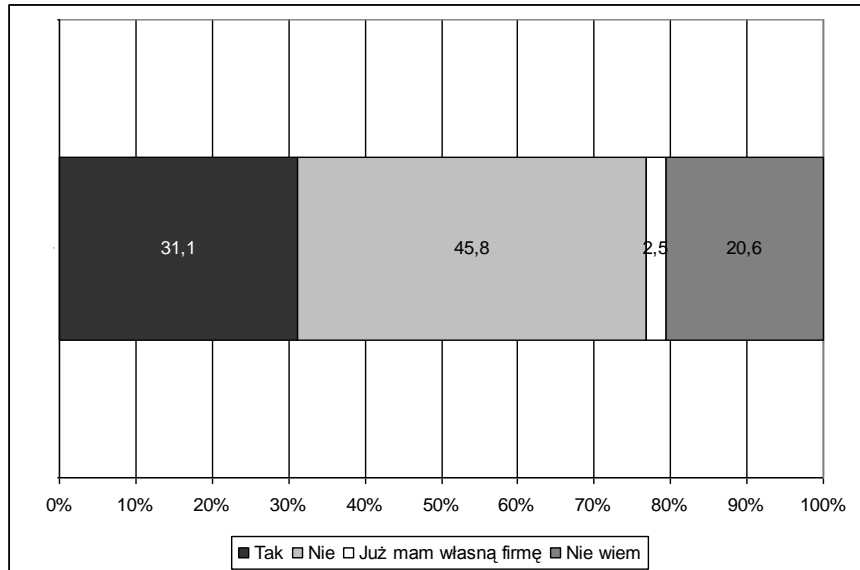

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS (Aktywność ekonomiczna ludności).

- Przedsiębiorczość młodych ludzi jest niższa niż średnio w populacji.
- Różnica wynosi średnio około 15 p.p. i w latach 2001-2009 nie uległa istotnym zmianom.
- Spadek poziomu przedsiębiorczości młodych ludzi w latach 2001-2009 o ok. 5 p.p.

Wyniki badania PARP – stosunek młodych do przedsiębiorczości

Czy rozważasz założenie własnej firmy w przyszłości?

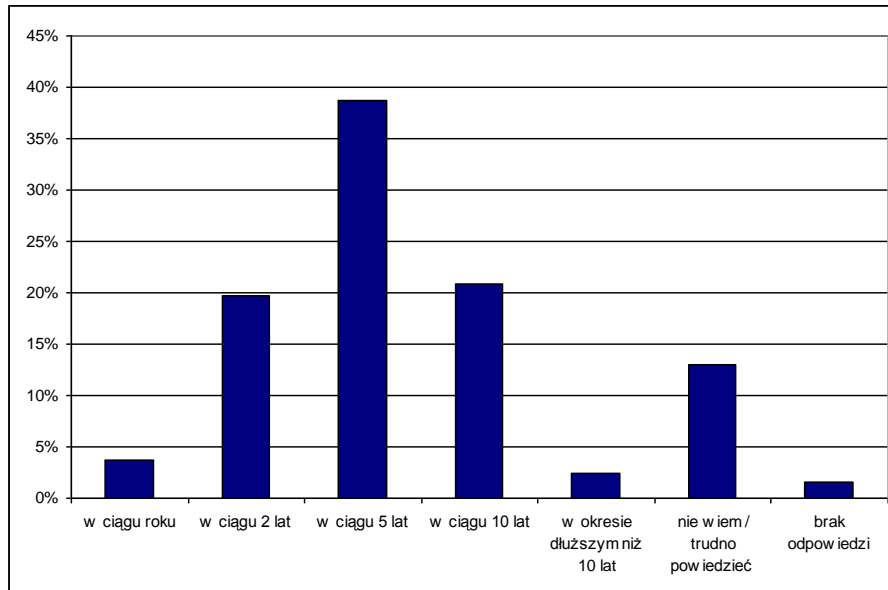

Źródło: raport z badania „Postawy przedsiębiorcze młodych Polaków”, PARP (w przygotowaniu).

- 31% młodych Polaków **rozważa** założenie własnej firmy,
- aż jedna piąta młodych ludzi **nie ma zdania** czy chciałaby założyć własną firmę.

Wyniki badania PARP – stosunek młodych do przedsiębiorczości

Za ile lat chciałbyś/abyś założyć własną firmę?

Źródło: raport z badania „Postawy przedsiębiorcze młodych Polaków”, PARP (w przygotowaniu).

- Większość spośród osób rozważających założenie firmy chciało by to zrobić **za dwa lata lub później**.
- Ich plany są mało konkretne i potwierdzają raczej otwarty stosunek do tego typu aktywności zawodowej.
- Osób, które chciałyby założyć własną firmę **w ciągu roku** było zaledwie ok. 4%.

Wyniki badania PARP – stosunek młodych do przedsiębiorczości

Co w ciągu najbliższych 12 miesięcy zamierzasz zrobić w związku z rozważanym założeniem firmy?

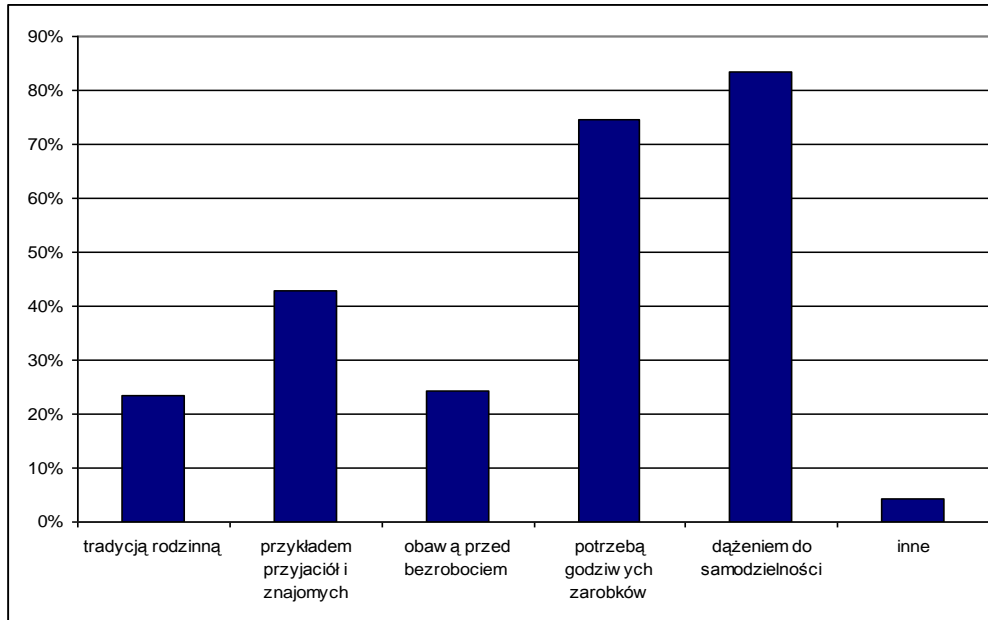
	Ogółem	Osoby, które chciały by założyć firmą w ciągu roku lub w ciągu 2 lat
	% wskazań	% wskazań
Będę gromadził/a środki na rozpoczęcie działalności	45%	71%
Opracuję koncepcję firmy	31%	54%
Podjęmę kroki formalne (rejestracja firmy).	7%	13%
Będę się szkolić/uczęszczać na kursy	43%	50%
Będę badał tendencje rynku	29%	25%
Nie zamierzam nic robić	27%	14%

Źródło: raport z badania „Postawy przedsiębiorcze młodych Polaków”, PARP (w przygotowaniu).

- Osoby, które deklarują chęć szybszego otwarcia firmy planują podjęcie więcej konkretnych działań w związku z rozważanym założeniem firmy.
- Najwięcej osób planuje:
 - **gromadzić środki,**
 - **opracować koncepcję firmy,**
 - **szkolić się.**

Wyniki badania PARP – motywacje młodych ludzi

Czym będziesz się kierował podejmując decyzję o założeniu własnej firmy?

Źródło: raport z badania „Postawy przedsiębiorcze młodych Polaków”, PARP (w przygotowaniu).

- Wśród osób, które rozważają założenie własnej firmy większość podawała jako motywację potrzebę **dążenia do samodzielności**,
- Na drugim miejscu występuje **potrzeba godziwych zarobków**,
- Obawa przed bezrobociem miała mniejsze znaczenie.

Wyniki badania PARP – innowacyjność

Respondenci mieli następujący wybór:

Moja firma oferuje nowe lub mało znane produkty/usługi.	lub	Moja firma oferuje standardowe produkty/usługi.
W mojej branży jest niewielu konkurentów.	lub	Musze sprostać dużej konkurencji w mojej branży.
Moja firma obsługuje lokalny rynek.	lub	Moja firma jest nastawiona na eksport.
Rozwój mojej firmy finansuję tylko ze środków własnych.	lub	Rozwój mojej firmy finansuję pozyskując inwestorów zewnętrznych.
Moja firma zatrudnia stałą liczbę pracowników.	lub	Moja firma systematycznie zwiększa zatrudnienie.

Na podstawie wyników badania zarysował się następujący obraz firm:

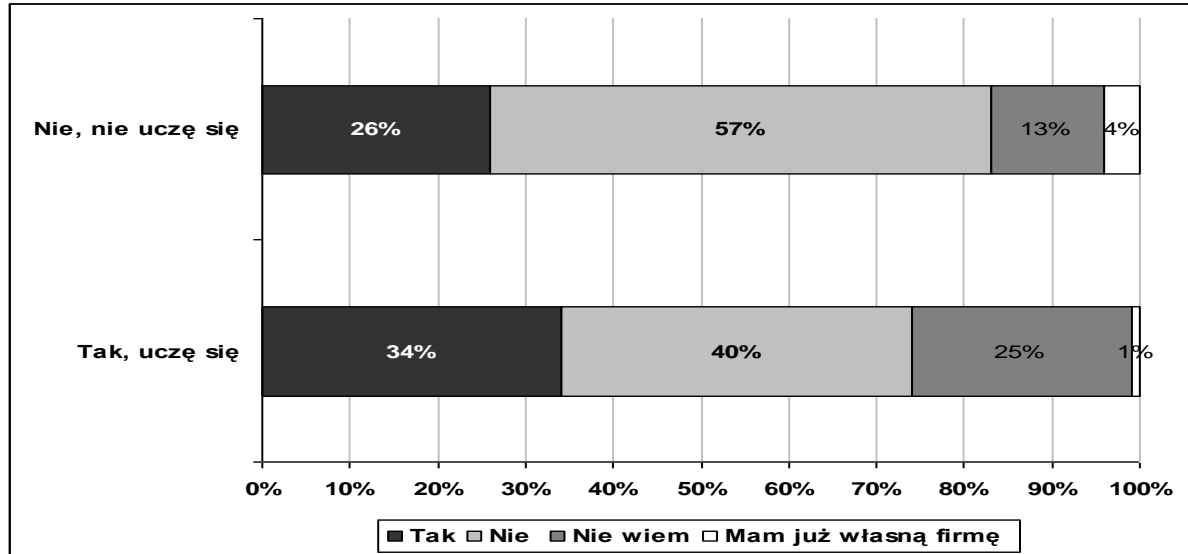
- **oferujące raczej standardowe produkty i usługi,**
 - **doświadczające dużej konkurencji w branży,**
 - **działające na rynku lokalnym,**
 - **korzystający z inwestorów zewnętrznych,**
 - **zwiększających zatrudnienie.**
- Wynika z tego, że **innowacyjność młodych ludzi jest przeciętnie na dość niskim poziomie.**
 - Warto podkreślić, że młodzi ludzie docenili rolę finansowania zewnętrznego (55% planuje finansować rozwój swojej firmy pozyskując inwestorów zewnętrznych).

Wyniki badania PARP

- Młodzi Polacy są stosunkowo bardziej przedsiębiorczy niż młodzi Europejczycy;
- Są jednak mniej przedsiębiorczy niż reszta społeczeństwa;
- Wielu młodych ludzi nie ma konkretnych planów:
 - nie mają zdania czy chcą prowadzić własną firmę,
 - lub rozważają taką możliwość, ale jest to dla nich odległy projekt;
- Młodzi Polacy raczej kierują się szansą jaka widzą w prowadzeniu własnej firmy, a nie koniecznością;
- Niska innowacyjność planowanych przedsięwzięć.

Wyniki badania PARP – edukacja

Czy rozważasz założenie własnej firmy w przyszłości vs. czy uczysz się obecnie?

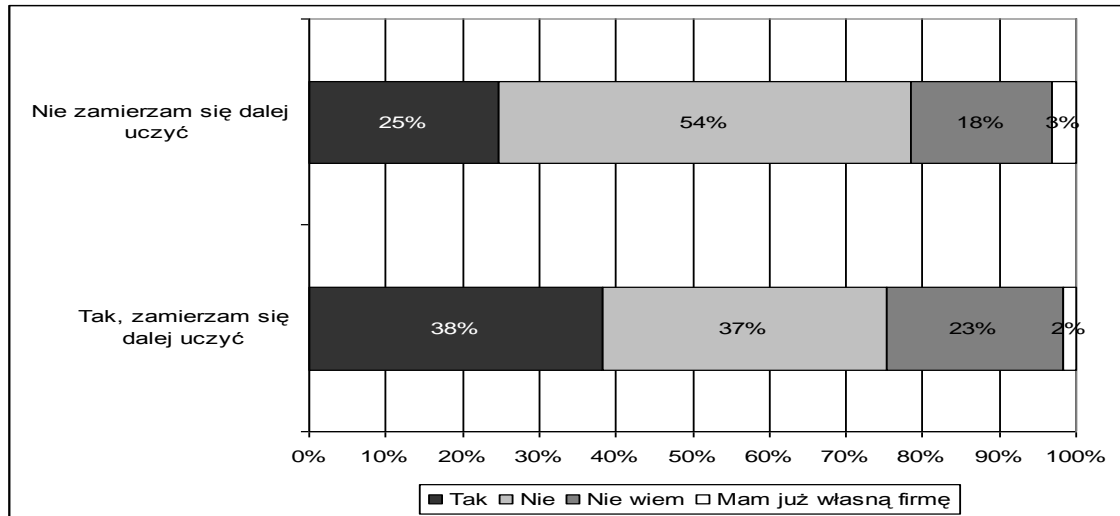

Źródło: raport z badania „Postawy przedsiębiorcze młodych Polaków”, PARP (w przygotowaniu).

- Wśród osób, które się uczą w obecnej chwili, odsetek zainteresowanych własną działalnością gospodarczą jest wyższy niż wśród osób nie uczących się (różnica to 8 p.p.).

Wyniki badania PARP – edukacja

Czy rozważasz założenie własnej firmy w przyszłości vs. czy zamierzasz kontynuować naukę?

Źródło: raport z badania „Postawy przedsiębiorcze młodych Polaków”, PARP (w przygotowaniu).

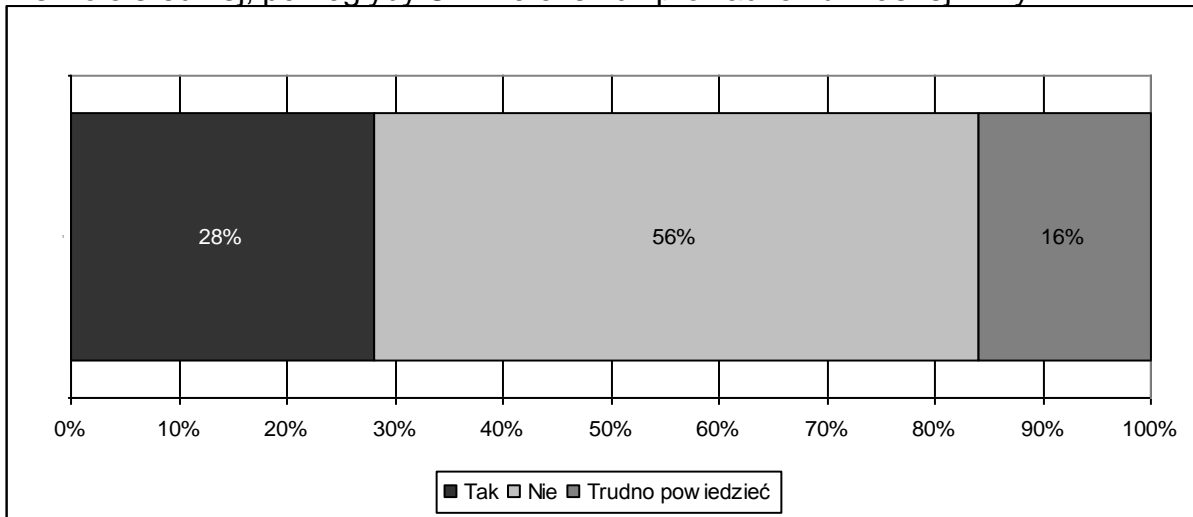
- Różnica pomiędzy zamierzającymi kontynuować naukę bądź nie jest jeszcze większa – 13 p.p.

Wyniki badania PARP – edukacja

- **Edukacja** (bieżąca lub planowana) **sprzyja pozytywnym postawom wobec przedsiębiorczości.**
- Wzrasta też odsetek odpowiedzi „nie wiem”.
- Może to świadczyć o tym, że **osoby, które uczą się obecnie lub planują dalszą naukę nie podjęły jeszcze konkretnych decyzji co do przyszłości zawodowej** oraz pozostają bardziej otwarte na różne możliwości.
- Do nich szczególnie powinna być kierowana akcja promująca przedsiębiorczość.

Wyniki badania PARP – nauka przedsiębiorczości

Czy Twoim zdaniem wiedza i umiejętności nabyte w czasie zajęć z przedsiębiorczości w szkole średniej, pomogłyby Ci w założeniu i prowadzeniu własnej firmy?

Źródło: raport z badania „Postawy przedsiębiorcze młodych Polaków”, PARP (w przygotowaniu).

- 56% osób, które zetknęły się z zajęciami z przedsiębiorczości w szkole średniej oceniło je negatywnie.

Wyniki badania PARP – nauka przedsiębiorczości

Deklaracje dotyczące założenia własnej firmy vs. ocena zajęć z przedsiębiorczości na poziomie szkoły średniej

Czy rozważasz założenie własnej firmy w przyszłości?	Wiedza i umiejętności nabyte w czasie zajęć z przedsiębiorczości pomogłyby w założeniu i prowadzeniu firmy		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
Tak ^[1]	47%	29%	32%
Nie	37%	48%	45%
Nie wiem	16%	23%	23%

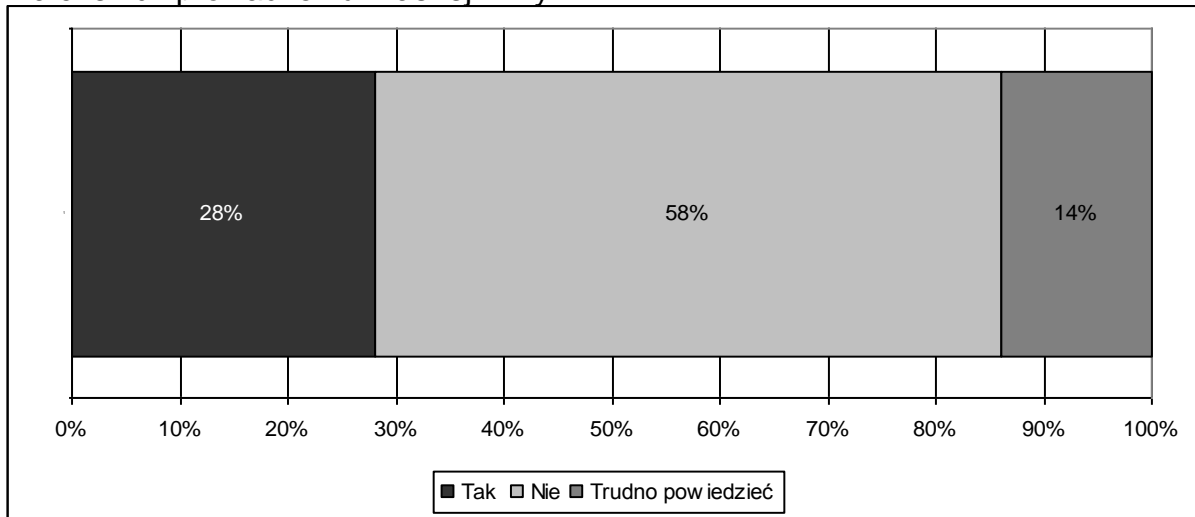
Źródło: raport z badania „Postawy przedsiębiorcze młodych Polaków”, PARP (w przygotowaniu).

(1) Do kategorii *Tak* zaliczono w tym przypadku również odpowiedź *Mam już własną firmę* ze względu na niską liczebność tej odpowiedzi.

- Osoby pozytywnie oceniające zajęcia z przedsiębiorczości znacznie częściej rozważają założenie własnej firmy.

Wyniki badania PARP – nauka przedsiębiorczości

Czy miałeś/aś lub masz na studiach przedmioty, które wydają Ci się pomocne w założeniu i prowadzeniu własnej firmy?

Źródło: raport z badania „Postawy przedsiębiorcze młodych Polaków”, PARP (w przygotowaniu).

- 58% studentów i absolwentów twierdzi, że nie miała na studiach zajęć, które byłyby pomocne w założeniu i prowadzeniu firmy.

Wyniki badania PARP – nauka przedsiębiorczości

Deklaracje dotyczące założenia własnej firmy vs. ocena zajęć z przedsiębiorczości na poziomie szkoły wyższej

Czy rozważasz założenie własnej firmy w przyszłości?	Miałem (am) na studiach zajęcia, które wydają mi się pomocne w założeniu i prowadzeniu firmy		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
Tak ^[1]	53%	33%	33%
Nie	27%	45%	38%
Nie wiem	20%	22%	31%

Źródło: raport z badania „Postawy przedsiębiorcze młodych Polaków”, PARP (w przygotowaniu).

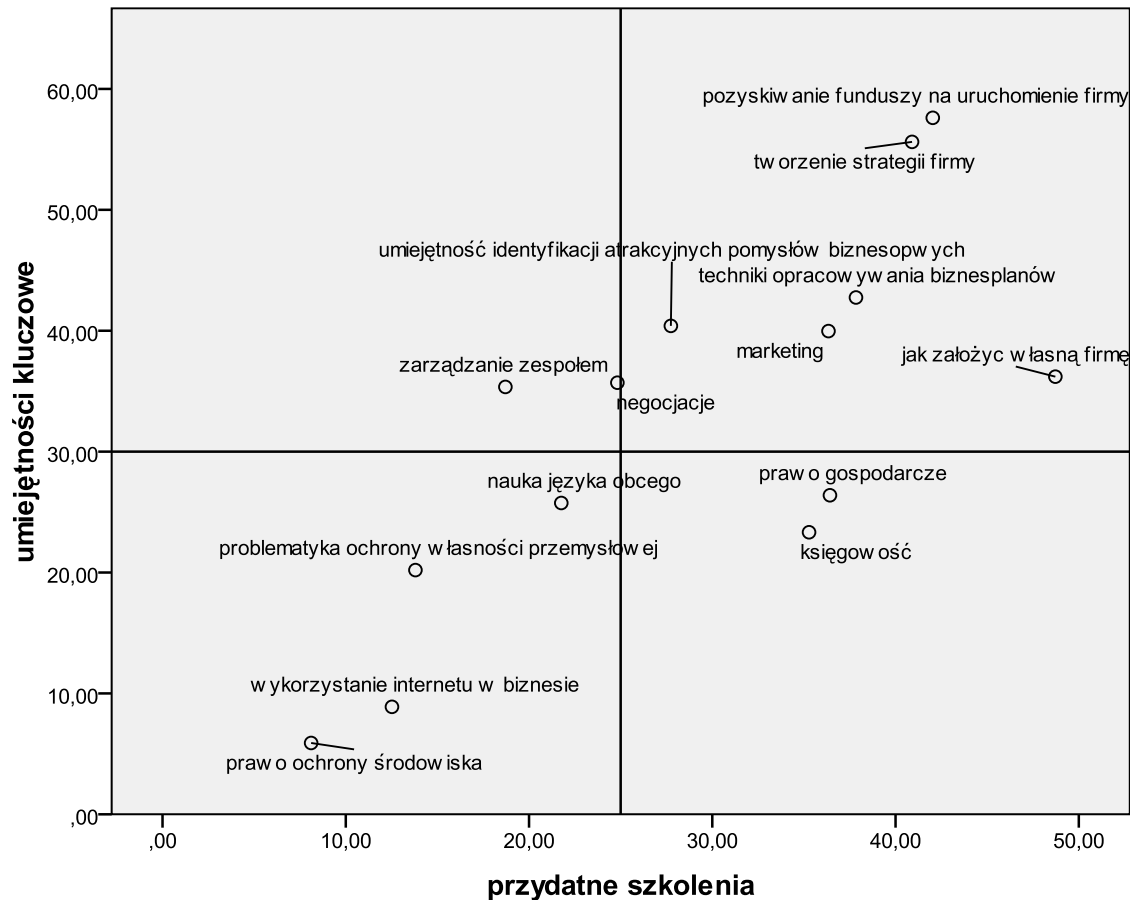
(1) Do kategorii *Tak* zaliczono w tym przypadku również odpowiedź *Mam już własną firmę* ze względu na niską liczebność tej odpowiedzi.

- Osoby pozytywnie oceniające zajęcia z przedsiębiorczości znacznie częściej rozważają założenie własnej firmy.

Wyniki badania PARP – nauka przedsiębiorczości

- Wg badania Eurobarometr z 2007r. ze stwierdzeniem mówiącym, że ich **edukacja szkolna wzbudziła w nich zainteresowanie do prowadzenia własnej działalności gospodarczej nie zgodziło się**:
 - 61% Polaków,
 - 69% mieszkańców UE,
 - 59% Amerykanów.
- Ogólnie zatem nauczanie przedsiębiorczości nie jest wystarczająco skuteczne, nie zależnie od przyjętego modelu.
- Badania sugerują, że czynniki ekonomiczne (np. dochód per capita) mają większe znaczenie niż czynniki społeczne (m.in. edukacja).
- System edukacji jest jednak czynnikiem, na który administracja publiczna ma znaczący wpływ i może dążyć do jego optymalizacji.
- Jest to tym bardziej zasadne, że, jak pokazują wyniki z poprzednich slajdów, dobrze prowadzone zajęcia z przedsiębiorczości podnoszą poziom postaw przedsiębiorczych.

Wyniki badania PARP – zapotrzebowanie na szkolenia

Źródło: raport z badania „Postawy przedsiębiorcze młodych Polaków”, PARP (w przygotowaniu).

Wyniki badania PARP – zapotrzebowanie na szkolenia

- Kluczowe umiejętności wg młodych ludzi to umiejętności:
 - pozyskiwania funduszy,
 - tworzenia strategii,
 - technik opracowania biznesplanu.
- Za przydatne szkolenia respondenci uznali:
 - pozyskiwanie funduszy,
 - tworzenie strategii, itd.,
- To co respondenci uznali za umiejętności kluczowe z tego też chcą się szkolić.
- Wyjątek stanowią: prawo gospodarcze i księgowość. Nie uznano je za kluczowe umiejętności, choć są popularne wśród szkoleń.
- Uznano je więc za umiejętności podstawowe, bez których ciężko jest poprowadzić własny biznes, dlatego warto się z nich szkolić, natomiast nie decydują o sukcesie firmy.

Podsumowanie

- Młodzi ludzie w Polsce są przedsiębiorczy.
- Kierują się raczej szansą niż koniecznością przy podejmowaniu decyzji o założeniu firmy.
- Pożądana jest poprawa skuteczności nauczania przedsiębiorczości.

Tematy do dalszej dyskusji

- W jaki sposób można poprawiać nauczanie przedsiębiorczości na poziomie średnim i wyższym?
- Jak wpływać na innowacyjność młodych ludzi?